

תת"ע 5513/10/11 - מדינת ישראל נגד אבו דיה סאמי

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

25 מאי 2014

תת"ע 5513-10-11 מדינת ישראל נ' אבו דיה סאמי

בפני כב' השופטת רות רז	
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	אבו דיה סאמי

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד יחיאל גינסברג

ב"כ הנאשם - עו"ד עלא קישאוי

הנאשם

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום כדלקמן:

בתאריך 29.8.11 נהג בהיותו בלתי מורשה לנהיגה, ללא ביטוח תקף ובקלות ראש בכך שפגע בכלי רכב שעמדו בצדי הדרך, עקף כלי רכב מימין, עלה על מדרכות וגרם לכלי רכב לבלום בלימת חירום ופגע בחומת בית.

בתאריך 17.1.13 נהג בזמן פסילה שהוטלה עליו ביום 21.8.12 וללא ביטוח תקף.

המאשימה עתרה להשתת רכיבי ענישה מרתיעים של מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי של 8 חודשים התלוי ועומד נגד הנאשם במצטבר, השתת מאסר על תנאי, פסילה בפועל והפעלת פסילה על תנאי במצטבר, פסילה על תנאי וקנס. ב"כ המאשימה טענה כי יש להשית ענישה מחמירה הן בשל העבירות הנוכחיות בהן הורשע הנאשם והן בשל עברו

עמוד 1

התעבורתי והפלילי, ולא להסתפק בענישה לפי המלצת שירות המבחן.

ב"כ הנאשם עתר לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהאריך את המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם. לטענתו, עקב טעות של בית המשפט שהטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל במצטבר למאסר קודם, החלטה שבוטלה בבית המשפט המחוזי, ריצה הנאשם 5 חודשי מאסר שלא בצדק, מעבר לתקופה שהיה עליו לרצות. לאור גילו, העובדה כי עובד בצורה מסודרת והמלצת שירות המבחן ביקש להאריך את המאסר מותנה.

לפי סעיף 40ב לחוק העונשין העיקרון המנחה בשיקולי הענישה הוא עיקרון ההלימה לפיו יש לקבוע יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לפי סעיף 40ג לחוק העונשין על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה לפי עקרון ההלימה ולצורך כך יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. העונש ייגזר בתוך מתחם העונש ההולם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור.

הנאשם הורשע בעבירות שביצע בשני אירועים שונים ולכן יש לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד.

באשר לאירוע מיום 29.8.11, הנאשם נהג בהיותו בלתי מורשה לנהיגה, עבירה שיש בה סיכון ממשי לציבור המשתמשים בדרך שכן המדובר במי שלא הוכשר לנהיגה ובכל זאת אווז בהגה. הנאשם נהג בשעות הערב ברחובות פנימיים בעיר טיבה וסיכן את הצבור באופן נהיגתו. לא זו בלבד שנהג ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח אלא שאופן נהיגתו כמפורט בכתב האישום מצביע על מסוכנות ברמה גבוהה שאך בדרך מקרה גרמה רק לנזקי רכוש ולא לפגיעה בנפש. הנאשם פגע בכלי רכב חונים, עקף מימין, גרם לכלי רכב לבלום, עלה על מדרכה ופגע בקיר של בית.

בית המשפט המחוזי (מרכז) קבע כי בעבירות של נהיגה על ידי בלתי מורשה לנהיגה יש להשית עונש של מאסר לריצוי בפועל ממש ולא בעבודות שירות, כבר בעבירה ראשונה מסוגה.

" נהיגת בלתי מורשה מחייבת ענישה הולמת ומתחם הענישה יביא לידי ביטוי האינטרס החברתי שנפגע, הסכנה הטמונה לביטחוננו של כל אחד מהמשתמשים בדרך מפני נהגים בלתי מורשים וכאשר לנהיגה האסורה נלוות עבירות נוספות של נהיגה בקלות ראש וגרימת תאונה בה נפגע אדם, אז כבר לא מדובר באפשרות תיאורטית של נהג בלתי מורשה יפגע במאן דהוא אלא הלכה למעשה נהיגתו האסורה של המערער פגעה בפועל בגופו של אדם. אמרתי כבר כי נהיגה כבלתי מורשה כמוה כפצצה מתקתקת ובמקרה זה מוכיח המערער כי אכן כך הוא. אין מקום לסליחה ואין מקום לרחמים למי שמבצע עבירה זו לראשונה בחייו. דווקא הגישה הסלחנית שהייתה עד כה למבצעי העבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה על ידי בלתי מורשים הביאה לתופעה הרווחת של נהיגה בידי בלתי מורשה פעם אחר פעם....לפיכך העונש ההולם לעבירת נהיגה על ידי בלתי מורשה, כבר בפעם הראשונה, הוא מאסר בפועל, לא בעבודות שירות, אלא בפועל ממש. התקופה תיגזר מהנסיבות, האם יש עבירות נוספות, מה התוצאות ומה ההשלכות של אותן עבירות ואלה יש להשפיע על אורך תקופת המאסר בפועל (עפ"ת 25225-03-13 יבין גייטנס נ' מ.י.)

" על בתי המשפט להילחם מלחמת חורמה בנהגים בלתי מורשם. נהיגה על ידי בלתי מורשה כמוה כעליה על כלי רצח, נהיגה בו בנתיב נסיעה כמעט כמו שימוש ב"רולטה רוסית" ובמקרה זה לא מדובר בפעם ראשונה, כבר מדובר במי שנשפט בגין עבירה זו ועל אף זאת ברוב חוצפתו, תעוזתו הוא חוזר על עבירה זו פעמיים נוספות...נהגים בלתי מורשים חייבים להיות מורחקים מהכביש לתקופה ארוכה...נהג זה הוכיח לבית המשפט כי לא די בעונש קודם שקיבל שכן הוא חוזר ומבצע אותה עבירה, רק מאסר בפועל ירחיק אותו מלקחת הגה ולנהוג ברכב. " (עפ"ת 42946-08-11 סבחי מסארה נ' מ.י.).

דעתו של כבוד השופט בן יוסף בבית המשפט המחוזי בתל אביב בעפ"ת 33735-04-14 מקאוה נ' מ.י. הייתה שונה ונפסק על ידו כי מתחם הענישה בעבירה של נהיגה כבלתי מורשה אינו מתחיל במאסר בפועל אלא במאסר על תנאי.

" מתחם הענישה אפשר שהוא מחזיק גם עונש של מאסר בפועל, אך איננו מתחיל בו. ללא ספק, העונשים המוטלים על-ידי בית משפט קמא, נסיבות העבירה וחומרתה איננה מצדיקה אמירה שלא ניתן להסתפק בתוך מתחם הענישה או ראשיתו של המתחם בחלקו הנמוך בעונש של מאסר מותנה בלבד."

נוכח כל האמור, והואיל ולעבירה של נהיגה כבלתי מורשה נוספה עבירה של נהיגה בקלות ראש בנסיבות החמורות המפורטות בכתב האישום, מתחם הענישה בגין אירוע זה הינו מאסר בפועל שינוע בין 3 לחודשים ל-18 חודשים.

באשר לאירוע מיום 17.1.13, נהג הנאשם בזמן פסילה שהושתה עליו בהחלטת בית משפט לתעבורה ביום 21.8.12, בנוכחותו. בתי המשפט התייחסו לחומרת העבירה של נהיגה בזמן פסילה וקבעו כי יש להשית בגינה ענישה מחמירה ההולמת עבירה זו .

ברע"פ 6115/06 - מדינת ישראל נ' מוראד אבו-לבן נקבע על ידי כבוד השופט א'.א' לוי הצורך בענישה מרתיעה ונפסק :

" נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב."

בית המשפט קבע כי אמנם יש להביא במסגרת השיקולים כי הנאשם מנהל באופן רגיל חיים נורמטיביים, " אולם, זהו אינו השיקול המרכזי וודאי שאינו היחיד. שיקולים נוספים הבאים בחשבון הם הרצון להתמודד עם התופעה של נהיגה בזמן פסילה, שעל חומרתה הרבה כבר עמדתי, והצורך לשגר מסר ענשי חד וברור כדי להרתיע את ציבור הנהגים. נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי אף הן מהוות נתונים מן העניין. אין דינו של נאשם שלחובתו שורה ארוכה של עבירות תעבורה, ועבירות של נהיגה בזמן פסילה בפרט, כדין מי שנהוג לציית בדרך כלל להוראות החוק. כאן מתגלה פעם נוספת תפקידו החשוב של השופט בהפעלת שיקול הדעת המסור לו בבחירת רכיבי העונש ומידתו בכל מקרה המונח לפניו...

הנה כי כן, אין הערכאה הדיונית מחויבת אפוא להטיל מאסר על כל מי שהורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, חרף החומרה הרבה הנלווית למעשה זה. אולם, כלל דומה חל גם על המקרה ההפוך, היינו, אין לקבוע אפריורי כי עבירה של נהיגה בזמן פסילה לעולם לא תוביל להשתת מאסר על הנהג. כל מקרה ונסיבותיו."

ברע"פ 3878/05 - יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל נפסק באשר לאופייה של עבירת נהיגה בזמן פסילה ולגבי רמת הענישה הנדרשת כלפי נאשם שנהג בעת שהיה תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי:

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רשיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט... עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רשיונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רשיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של בני הציבור... נדרש מסר הרתעתי ברור ותקיף כנגד נאשם שאינו יודע מורא החוק מהו, וחוזר ומפר צווים וחוזר ומסכן את הציבור ללא רתיעה.

ברע"פ 3943/11 אבו עמאר נגד מדינת ישראל נפסק :

"עבירות נהיגה בפסילה, ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (גם לנוהג עצמו) וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם יקרו חלילה, בעת נהיגה כזאת".

(רע"פ 6115/06 - מדינת ישראל נ' מוראד אבו-לבן, רע"פ 3878/05 - יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל, רע"פ 3943/11 אבו עמאר נגד מדינת ישראל).

עבירה של נהיגה בזמן פסילה מאופיינת לא רק בסיכון לציבור אלא גם בזלזול בחוק ובהחלטות שיפוטיות.

נוכח האמור לעיל, מתחם הענישה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה הינו ממאסר על תנאי ועד מאסר בפועל למשך שנה.

לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2012. לחובתו שתי עבירות תעבורה חמורות קודמות כדלקמן:

בתאריך 20.2.11 הורשע בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה כבלתי מורשה לנהיגה והושת עליו, בין היתר, מאסר על

תנאי למשך 3 חודשים.

בתאריך 21.8.12 הורשע בעבירה נוספת של נהיגה בהיותו בלתי מורשה לנהיגה ונהיגה בקלות ראש והושתו עליו, בין היתר, מאסר בפועל למשך 5 חודשים כשהמאסר המותנה הופעל בחופף והושת מאסר על תנאי של 8 חודשים שהינו בר הפעלה היום, בגין האירוע מיום 17.1.13.

בערעור על החלטת בית המשפט אשר קבע כי תקופת המאסר תחושב במצטבר לתקופת המאסר אותה ריצה הנאשם אותה עת, קבע בית המשפט המחוזי, בתאריך 16.12.12, כי לפי הוראות סעיף 45(ב) לחוק העונשין המאסר יהיה בחופף.

בחנתי את טיעוני ב"כ הנאשם לפיהם בסופו של דבר נשא הנאשם את עונש המאסר במצטבר וישב מאחורי סורג ובריח 5 חודשים נוספים אותם היה עליו לרצות בחופף על פי החלטת בית המשפט המחוזי. אלא שלא מצאתי קשר בין טענה זו לבין גזירת העונש כיום כאשר הדיון הינו באשר לביצוע עבירות אחרות. איני סבורה כי טענת ב"כ הנאשם הינה שיקול שיש בו כדי להביא להארכת המאסר המותנה העומד לחובת הנאשם כיום.

הנאשם ביצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה בעת שהמאסר המותנה ריחף מעל ראשו. החלטת בית המשפט בדבר פסילת רישיון הנהיגה או השתת המאסר המותנה לא היוו עבורו כל הרתעה מלהמשיך ולנהוג.

לחובת הנאשם גם עבירות פליליות :

בתאריך 18.3.12 השית בית המשפט המחוזי בתל אביב על הנאשם 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל ו-10 חודשי מאסר על תנאי בגין עבירות אלימות.

בתאריך 26.4.13 נשפט בבית המשפט לנוער בעבירות איומים, תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור וחבלה במזיד ברכב והושת עונש של מאסר מותנה.

עיננו הרואות כי אין על הנאשם מורא הדין והוא עושה בכביש כרצונו.

טרם שהוציא רישיון נהיגה חזר ונהג ללא רישיון נהיגה. זוהי פעם שלישית בה מורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בהיותו בלתי מורשה לנהיגה.

גם לאחר שהנאשם הוציא רישיון נהיגה הוא המשיך לבצע עבירות תעבורה והפעם נהג בזמן פסילה.

לפיכך, בגזירת הדין יש לשקול גם שיקולי הרתעה.

לפני תסקיר שירות המבחן ממנו עולה הכי הנאשם לוקח אחריות על ביצוע העבירות ומביע חרטה על ביצועו. הנאשם תיאר כי לפני 4 שנים אחיו נרצח והדבר גרם להתדרדרות במצבו ולהתחברותו לחברה שולית. שירות המבחן שקל את גורמי הסיכון הקיימים להישנות העבירה - הסתבכויות חוזרות בעברות תעבורה, מעורבותו בחברה שולית ואי הרתעה על ידי סנקציות עונשיות. שירות המבחן שקל את הסיכוי לשיקום - הנאשם ער לראשונה בחייו לבעייתיות בה פעל ולהשלכותיה ובעל מחויבות למשפחתו ולמעסיקו. כיום מתפקד באופן עצמאי ומשתף פעולה עם שירות המבחן. שירות המבחן התרשם כי נוכח חששו של הנאשם מעונש מאסר נוסף ושינוי בעמדותיו, יש לנצל את ההליכים המשפטיים ולשלב בהליך טיפולי. מאסר בפועל יקשה על שיקומו בעתיד. לכן ממליץ על הארכת מאסר מותנה והשתת צו של"צ וצו מבחן למשך שנה.

הכלל הקבוע בסעיף 55 לחוק העונשין הינו כי מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי. החריג לכלל זה, הקבוע בסעיף 56(א) לחוק העונשין הינו כי רק כאשר שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי יורה על הארכתו.

עיינתי בתסקיר שירות המבחן אך אין בידי לקבל את המלצותיו נוכח המסוכנות בעבירות התעבורה שביצע הנאשם ודפוס ההתנהגות החוזר על עצמו בנהיגה בניגוד להוראות החוק ובניגוד להחלטות בית המשפט.

לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות המצדיקות להימנע מהפעלת המאסר המותנה.

הנאשם הורשע בשני אירועים חמורים המסכנים את הציבור ועל העונש להלום את חומרת העבירות. לאחר ששקלתי את כל הנסיבות שאינן קשורות לעבירות, החלטתי לגזור את העונש בתוך מתחמי הענישה כדלקמן:

10 חודשי מאסר בפועל.

אני מפעילה מאסר על תנאי של 8 חודשים שהוטל על הנאשם בתיק תעבורה מס' 6637-02-12 בבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה ביום 21.8.12, לריצוי באופן חופף.

12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לגבי עבירות של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע למעלה משנה.

פסילה בפועל לתקופה של 18 חודשים במצטבר לכל פסילה אחרת. על הנאשם לפנות למזכירות בית המשפט לביצוע הפקדה.

אני מפעילה פסילה על תנאי של 3 חודשים שהוטלה על הנאשם בתיק תעבורה מס' 6637-02-12 בבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה ביום 21.8.12, לריצוי באופן חופף.

פסילה על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום כ"ה אייר תשע"ד, 25/05/2014 במעמד הנוכחים.

רות רז, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אני נעתרת לבקשת ב"כ הנאשם ומעכבת את ביצוע רכיב המאסר.

כל הערבויות שהופקדו או נחתמו בתיק מת. 6959-01-13 ישמשו לעיכוב תחילת ריצוי המאסר.

הנאשם יתייצב למאסרו בבית סוהר (במחוז מרכז - בימ"ר הדירים) ביום 1.7.14 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של השב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377

ניתנה והודעה היום כ"ה אייר תשע"ד, 25/05/2014 במעמד הנוכחים.

רות רז, שופטת

הוקלדעלידיטובהגבע